

روانشناسی ورزش

دانشگاه شهید بهشتی

دو فصلنامه روان‌شناسی ورزشی

بهار و تابستان ۱۳۹۹، دوره ۵، شماره ۱، صفحه‌های ۴۷-۶۵

بررسی نقش حضور تماشاگران و اضطراب رقابتی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران با

رویکرد فراتحلیل

الناز صادقی دیزج^۱، جعفر برقی مقدم^{۱*}، فریبا عسکریان^۲

۱. دانشکده علوم انسانی و تربیتی، دانشگاه آزاد واحد تبریز، تبریز، ایران.

۲. دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، دانشگاه خوارزمی، تبریز، تهران، ایران.

دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۹/۲۳ اصلاح مقاله: ۱۳۹۸/۰۸/۰۲ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۸/۲۱

هدف: پژوهش حاضر با هدف بهره‌گیری از یکی از شیوه‌های نوین پژوهش، تحت عنوان «فراتحلیل»، به تحلیل و ترکیب نتایج پژوهش‌های انجام شده در کشور ایران، در زمینه مطالعات انجام شده پیرامون عملکرد ورزشکاران انجام شده است. **روش‌ها:** بدین منظور، تعداد ۲۵ پژوهش انجام یافته در ایران در عملکرد ورزشکاران و از میان آن‌ها تعداد ۲۴ پژوهش که قابلیت بررسی داشت، برای فراتحلیل انتخاب شد. پژوهش‌ها بر اساس این فهرست که شامل مؤلفه‌های روش‌شناختی تحقیق مانند پرسش‌ها، فرضیه‌ها، اهداف، جامعه آماری، نمونه‌گیری، روش پژوهش، روش آماری، روایی و پایایی پرسشنامه‌ها است، برای فراتحلیل انتخاب شدند.

نتایج: نتایج پژوهش حاضر با بهره‌گیری از روش ترکیب اندازه اثر به روش «اشمیت و هانتر» نشان داد که بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی ورزشکاران رابطه منفی وجود دارد. همچنین رابطه بین حضور تماشاگران و عملکرد ورزشی ورزشکاران معنادار و مثبت می‌باشد.

نتیجه‌گیری: از این اطلاعات می‌توان در زمینه طرح‌ریزی برنامه‌های تمرینی و مرتبط با عملکرد ورزشی بهره جست.

واژه‌های کلیدی: فراتحلیل، عملکرد ورزشی، اضطراب رقابتی، تماشاگران

مقدمه

روان‌شناسی ورزش یکی از شاخه‌های روان‌شناسی است که به مطالعه رفتار انسان در موقعیت‌های ورزشی و فعالیت‌های جسمانی می‌پردازد. آمادگی جسمانی به تنهایی ضامن موفقیت در ورزش نیست بلکه ورزشکاری موفق است که آمادگی روانی نیز داشته باشد. به همین دلیل هیچ مربی و ورزشکاری جنبه‌ها و فواید روانی و اجتماعی را نادیده نمی‌گیرد. ورزشکاران حرفه‌ای معتقدند که عوامل روانی از قبیل تعیین هدف و انگیزش نقش مهمی در موفقیت‌های آنان داشته است. ورزشکاران آماتور نیز به دلیل نیازها یا فواید روانی از قبیل آرام‌سازی در فعالیت‌های جسمانی شرکت می‌کنند (۱). در این بین عوامل تأثیر گذار بر عملکرد ورزشکاران نیز از جمله موضوعات مهم در حیطه ورزش است. پژوهشگران در برخی رویکردها، به نقش اضطراب به عنوان یک عامل تأثیر گذار بر عملکرد ورزشکاران، اشاره می‌کنند. فروید^۱ اضطراب را به عنوان علامت و نشانه‌ای برای تهدید "خود" می‌داند. آدلر^۲ معتقد است که اضطراب ناشی از احساس حقارت است. هورنای^۳ معتقد است که اضطراب احساس تنهایی و درماندگی در دنیای خصومت آمیز است (۲). از نظر "کلی" اضطراب نتیجه‌ی عدم کفایت و لیاقت در سیستم سازه‌های فرد است و از نظر روتر^۴ اضطراب منعکس کننده تفاوت بین نیازهای قوی فرد با انتظارات ساده‌ی اوست که با هم برخورد می‌کنند (به نقل از عبدلی، ۱۳۸۶). از آنجائی که رسیدن به این اهداف مستلزم عملکرد بهتر ورزشکاران می‌باشد، لذا پی‌ریزی و برنامه‌ریزی مناسب و ارائه راهکارها مستلزم شناخت بهتر فضاها، عوامل اجتماعی و روان‌شناختی می‌باشد.

اثرات اضطراب بر حالات روانی و مهارت‌های ورزشی ورزشکار، در قبل از مسابقه، یک زمینه‌ی اساسی است و به ورزشکاران و هم‌چنین مربیان مربوط می‌شود؛ معمولاً این حالت اضطراب

«دلهره بیش از حد یا نا آرامی قبل از بازی نامیده می‌شود» (۴). ورزشکاران ممکن است برای موضوعات بسیاری نگران باشند؛ مانند برنامه‌های تمرین، آسیب دیدن، مسائل مالی و ارتباطات شخصی؛ اما به نظر می‌رسد که مهم‌ترین منبع اضطراب ورزشکاران مسابقه است و به همین علت، بررسی اضطراب مسابقه (اضطرابی که در محیط‌های ورزشی پدید می‌آید) توجه بسیاری از محققین ورزشی را جلب کرده است (۵).

البته برخی محققین اذعان کرده‌اند که اضطراب نوعی انگیزتگی منفی است و این حالت هیجانی منفی حتی اگر کم باشد برای ورزشکار مفید نیست. تردیدی نیست، زمانی که اضطراب زیاد باشد (کیفیت بستگی به ظرفیت افراد دارد) بر روی عملکرد ورزشکار تأثیر منفی به جا می‌گذارد. محققین با استفاده از آزمون‌های اضطراب رقابتی ورزش (SCAT)^۵ دریافتند افرادی که دارای اضطراب صفتی رقابتی بالائی بودند سطوح بالاتری از اضطراب حالتی را در مسابقه تجربه می‌کردند. اسکان لن و پسر^۶ پس از تحقیق روی اضطراب کودکان در مسابقه فوتبال دریافتند که اضطراب صفتی اندازه‌گیری شده به وسیله SCAT به طور معناداری با اضطراب حالتی تجربه شده به وسیله کودکان درست قبل از مسابقه همبستگی مثبت دارد. هم‌چنین پس از مسابقه اضطراب حالتی برد و باخت حدود همبستگی معنادار منفی داشت و با باخت اضطراب بیش‌تری به وجود می‌آمد (۶).

رابرتر داون^۷ (۲۰۰۱) از ۵۲ دونده آماتور که در یک مسابقه‌ی خیابانی شرکت کرده بودند خواست پرسشنامه‌ای را درباره‌ی استفاده از استراتژی خود برای مقابله با اضطراب و تلقی آن‌ها از میزان اثربخشی این استراتژی و نیز ابعاد اضطراب خود پر کنند. یافته‌های تحقیق نشان داد که همه‌ی آن‌ها، دست کم از یک استراتژی برای مقابله با اضطراب خود استفاده کرده‌اند. هنتون و کناف تون^۸ (۲۰۰۲) دریافتند که سطوح بالای اعتماد

خودی خود می‌تواند عملکرد را تسهیل کند. در مقابل این نظریات افرادی هم‌چون پسین وهابند^{۱۵} (۱۹۳۳) اظهار کردند، حضور دیگران موجبات زیان و خسران عملکرد ورزشی را فراهم می‌کند و کلاً دارای تأثیر بازدارنده است که به تعبیری می‌توان بازدارنده اجتماعی^{۱۶} نامید. بررسی مطالعات نشان می‌دهد که بین حضور تماشاگران و تأثیرات آن‌ها بر ورزشکاران ارتباط وجود دارد و تماشاگران می‌توانند با تغییر دادن شرایط طبیعی بازی، حالت روانی ورزشکار را عوض نمایند. تیرر و رامپی^{۱۷} (۱۹۷۹) پی بردند که رابطه مستقیمی بین رفتار ضد اجتماعی جمعیت تماشاگران و اعمال خشونت آمیز تیم‌ها در میدان مسابقه وجود دارد. البته برخی پژوهشگران به نقش جنسیت بر رفتار و عملکرد ورزشکاران تأکید دارند. به عنوان مثال بوردن^{۱۸} (۱۹۷۵) نیز در تحقیقی تأثیر حضور تماشاگران مرد و زن را بر واکنش‌های پرخاشگرانه در دو آزمایش مورد بررسی قرار داد. در یکی از آزمایش‌ها، آزمودنی‌های مرد در حضور تماشاگران مرد بیش‌تر از آزمودنی‌ها در حضور تماشاگران زن از خود پرخاشگری نشان دادند. هنگامی که تماشاگران مرد از صحنه خارج شدند، میزان خشونت و پرخاشگری آزمودنی‌ها به میزان رقیب خود بیش‌تر نزدیک شد. خروج تماشاگران زن تأثیر اندکی بر رفتار آزمودنی‌ها داشت (۹)

با توجه به پیشرفت ورزش قهرمانی کشور و لزوم موفقیت آنان در رقابت‌های بین‌المللی و تحت تأثیر بودن آن بر حالت‌های روحی ورزشکاران؛ هم‌چنین با توجه به تعدد و نتایج متناقض مطالعات انجام شده در این زمینه انجام تحقیق در زمینه‌ی بررسی نقش تماشاگران و اضطراب رقابتی بر روی عملکرد ضروری به نظر می‌رسد. بدست آوردن یک نتیجه قابل اطمینان در این مورد می‌تواند زمینه‌ای مناسب برای برنامه ریزی‌های لازم کوتاه‌مدت و بلندمدت برای آرام‌سازی روانی ورزشکاران فراهم نماید. بر این اساس تحقیق حاضر به

به نفس میزان اضطراب را کاهش و عملکرد ورزشی را بهبود می‌بخشد. بر اساس تحقیق جروم و ویلیامز^{۱۹} (۲۰۰۰)، بین اضطراب شناختی و اجرا، ارتباطی به شکل یوی وارونه وجود دارد. افزایش میزان اضطراب، گاه به بهبود سطح عملکرد، در برخی موارد به کاهش سطح عملکرد ورزشکاران می‌انجامد. هم‌چنین، نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که ورزشکاران نخبه نسبت به مبتدیان اضطراب کم‌تری دارند؛ از سویی، اضطراب عامل و محرک تسهیل‌کننده برای اجرای بهتر است؛ در حالی که در ورزشکاران نیمه‌ماهر و مبتدی، اضطراب عامل تضعیف عملکرد است و تمرین می‌تواند در کاهش اضطراب مؤثر باشد. مطالعات متعدد نقش اضطراب را بر عملکرد ورزشکاران مشخص نموده‌اند (۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱). در پژوهش‌های خود رابطه معناداری بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشکاران گزارش داده‌اند.

از سوی دیگر همان‌گونه که می‌دانیم، ورزشکاران در خلأ اجتماعی، رقابت یا بازی نمی‌کنند. درون استادیوم‌ها هزاران تماشاچی برای ورزشکاران تشویق و تقویت اجتماعی فوری و آنی، چه مثبت یا منفی فراهم می‌آورند، حتی فردی می‌تواند ادعا کند که ورزش مدرن بدون تماشاچی و دوستداران ورزش زنده نخواهد بود. ورزشکار نه تنها در ساختار وجودی‌اش، بلکه در منافع اقتصادی‌اش نیز وابسته به حضور تماشاگر است (۷). حضور تماشاگران می‌تواند موجب تسهیل اجتماعی^{۱۰} و یا سبب اختلال^{۱۱} در اجرای تکلیف شود. اگر عملکردها در حضور تماشاگران بهتر یا بدتر شود آن را اثر تماشاگر^{۱۲} می‌نامند (۸). به هر صورت حضور دیگران پدیده‌ی مهمی برای بررسی و تحقیق در علم ورزش است. تحقیق در مورد حضور دیگران به مطالعه تریپلت^{۱۳} (۱۹۹۸) برمی‌گردد. لوبا و هورلوک^{۱۴} نیز نظریات وی را در مورد بهبود عملکرد ورزشی به وسیله‌ی حضور تماشاگران و اعمال دسته جمعی تأکید کردند و معلوم شد که حضور صرف تماشاچی غیرفعال نیز به

منظور پاسخگویی به سوالات زیر طرح ریزی شد.

۱- آیا بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشکاران رابطه وجود دارد؟

۲- آیا بین وجود تماشاگر و عملکرد ورزشکاران رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش شیوه کمی سازی اندازه اثر (فرا تحلیل)، بوده است.

نمونه های پژوهش: از بین پایان نامه ها و طرح های پژوهشی

و مقالات انجام شده در داخل کشور ایران که به بررسی میزان رابطه بین اضطراب رقابتی، وجود تماشاگران و عملکرد ورزشی در سال های بین ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۷ پرداخته بودند، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل دادند.

روش اجرای پژوهش: روش نمونه گیری به صورت هدفمند

و از نوع نمونه گیری گلوله برفی در نظر گرفته شد، یعنی از پژوهش های انجام یافته ردیابی شد و تعداد ۲۵ مقاله، پایان نامه دانشجویی ارشد و دکترا و طرح پژوهشی و همایش های مربوط، از سایت های مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، جهاد دانشگاهی، سایت خصوصی مجلات ایران (مگ ایران)^{۱۹}

و مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری (نور مگز^{۲۰}) مربوط به موضوع مطالعه شناسائی و مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت. در مرحله بعد از بین پژوهش های موجود ۱ پژوهش کنار گذاشته شد و در نهایت ۲۴ نمونه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت اطلاعات مربوط ۲۴ پژوهش مورد استفاده در جدول ۱ ارائه شده است. ملاک انتخاب این مطالعات، روش پیشنهادی تابانه^{۲۱}، است که عبارت است از: (۱) مطالعه با حجم نمونه زیاد، (۲) ابزار اندازه گیری مناسب و دارای پایایی و روایی لازم، (۳) پژوهش های کارشناسی ارشد و بالاتر و (۴) روش نمونه گیری مناسب (نمونه گیری تصادفی).

ابزار اندازه گیری: برای جمع آوری اطلاعات مربوط از چک لیست محقق ساخته به روش دلفی بهره گرفته شد. برای تحلیل اطلاعات جمع آوری شده از پژوهش های مورد نظر، پس از کد گذاری، از برنامه فراتحلیل جامع برای انجام محاسبات آماری استفاده گردید، بدین ترتیب که آزمون های آماری استفاده شده در فرضیات مطالعات پس از تبدیل به اندازه اثر از طریق فرمول های ارائه شده توسط ولف^{۲۲}، با ترکیب اندازه های اثر به روش اندازه اثر هانتر و اشمیت^{۲۳} مورد تحلیل قرار گرفتند. هم چنین برای تفسیر اندازه اثر از جدول کوهن^{۲۴} بهره گرفته شد.

جدول ۱. اطلاعات تفصیلی پیرامون پژوهش های مورد استفاده در فراتحلیل (نمونه پژوهش)

ردیف	پژوهشگر	محل پژوهش	سال پژوهش	حجم نمونه	عنوان پژوهش
۱	مریم صدارتی	مشهد	۱۳۸۳	۵۷۳	بررسی میزان اضطراب رقابتی دانشجویان دختر در مسابقات قهرمانی
۲	محمد علی قره	تبریز	۱۳۸۸	۱۱۶	مقایسه مهارت های روانی، اعتماد به نفس و تفسیر اضطراب رقابتی در میان ورزشکاران مهارت های باز و بسته
۳	ناصر رحیمی	تهران	۱۳۹۱	۱۲۷	سطح اضطراب رقابتی بسکتبالیست های نخبه ایران و ارتباط آن با آسیب های ورزشی

۴	عباس ابوالقاسمی	اردبیل	۱۳۸۹	۱۷۰	بررسی ارتباط کمال‌گرایی، تکلیف‌گرایی و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی در تکواندوکاران
۵	عباس ابوالقاسمی	اردبیل	۱۳۸۵	۹۳	ارتباط راهبردهای مقابله‌ای، جهت‌گیری هدف و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی دانشجویان ورزشکار گروهی و انفرادی
۶	نوشین اصفهانی	گیلان	۱۳۹۰	۷۷	بررسی رابطه اعتماد به نفس و عملکرد بر اضطراب رقابتی زنان فوتبالیست آماتور و حرفه‌ای
۷	عباس ابوالقاسمی	اردبیل	۱۳۸۵	۲۴۴	بررسی ارتباط ابهام نقش، تعارض نقش و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورزشکار
۸	جواد گزمه	شاهرود	۱۳۹۰	۹۹	تأثیر عصبانیت و اضطراب رقابتی بر انگیزش و عملکرد هندبالیست‌های لیگ ۱ کشور
۹	محمود رضا متقی	گناباد	۱۳۹۰	۶۰۰	بررسی رابطه اضطراب مریبان با اضطراب و عملکرد بازیکنان فوتبال شهرستان گناباد
۱۰	محمد رضا قاسمیان مقدم	مشهد	۱۳۹۱	۱۶	تأثیر اضطراب رقابتی و پیچیدگی تکلیف بر زمان واکنش کاوش، تلاش ذهنی و عملکرد بازیکنان تنیس روی میز
۱۱	نصراله عرفانی	ارومیه	۱۳۹۵	۲۴۰	پیش‌بینی عملکرد ورزشی بر پایه انگیزه‌های ورزشی و اضطراب رقابتی تکواندوکاران المپیاد دانشجویی
۱۲	زینب آقا حسن نوش‌آبادی	تهران	۱۳۹۴	۱۶	ارتباط بین اضطراب صفتی رقابتی با عملکرد ورزشکاران زن معلول در ورزش‌های انفرادی منتخب تهران
۱۳	دانشگاه شهید بهشتی	تهران	۱۳۹۲	۲۱	بررسی ارتباط کمال‌گرایی، تکلیف‌گرایی و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی در تکواندوکاران
۱۴	ولی علیزاده	اردبیل	۱۳۹۴	۱۶۵	ارتباط جهت‌گیری هدفی و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی کشتی‌گیران جوان
۱۵	سمیه رستمی‌آذر	تهران	۱۳۹۵	۱۵۰	ارتباط کمال‌گرایی و اضطراب رقابتی بر تحلیل‌رفتگی ورزشی رزمی کاران
۱۶	فرشاد نجاری	تهران	۱۳۷۹	۱۸۰	ارتباط بین احساس خودسودمندی، اجرای کشتی و اضطراب رقابتی
۱۷	فرشاد نجاری	تهران	۱۳۷۹	۱۶	ارتباط بین احساس خودسودمندی، اجرای کشتی و اضطراب رقابتی
۱۸	علی پشبادی	تهران	۱۳۹۰	۸۵	ارتباط اضطراب صفتی و حالتی با زمان واکنش و هوش ورزشکاران نخبه، غیر نخبه و غیر ورزشکاران
۱۹	فرناز ترابی	شهریار	۱۳۸۸	۳۶	تأثیر انگیزختگی (با ارائه مؤلفه‌های انگیزشی تماشاگر و موسیقی) بر اجرا و یادگیری یک مهارت مداوم (دریبل بسکتبال)
۲۰	فرناز ترابی	شهریار	۱۳۸۸	۳۶	مقایسه تأثیر تماشاگر و موسیقی بر اجرا و یادگیری یک مهارت مجرد (پر تاب آزاد بسکتبال)
۲۱	مهدی شهبازی	تهران	۱۳۸۹	۵۸	تأثیر انگیزختگی ناشی از حضور تماشاگران بر ادراک عمق ورزشکاران مرد و زن
۲۲	فرهاد رحمانی نیا	گیلان	۱۳۸۵	۲۵۰	تأثیر حضور تماشاگران مرد و زن بر میزان بروز رفتارهای پر خاشگرانه ورزشکاران
۲۳	فضا ا. باقرزاده	تبریز	۱۳۹۲	۱۱۴	تأثیر تماشاگران بر یادگیری تکالیف حرکتی ظریف و زمخت
۲۴	فرهاد رحمانی نیا	گیلان	۱۳۸۲	۵۵	مقایسه اثر حضور تماشاگران مرد و زن بر نتایج پر تاب آزاد بسکتبال و کشش بارفیکس پسران دانشجو

تحلیل آماری

برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری در دو سطح توصیفی و استنباطی و از چک لیست محقق ساخته و از آزمون‌های آماری متناسب و از نرم‌افزار CM2 استفاده شد. برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از روش آمار استنباطی متاآنالیز استفاده گردید. برای کلیه فرضیه‌ها سطح معناداری آلفای ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

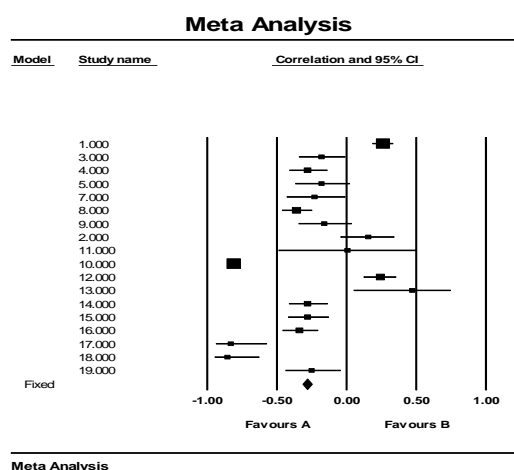
نتایج

تحلیل آماری سؤال رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی ورزشکاران با استفاده از نرم افزار فراتحلیل جامع ۲۵۷۲ و به روش ترکیب اندازه اثر هانتر و اشمیت صورت گرفت. برای آزمون این سؤال پژوهشی حدود ۱۸ مطالعه که اندازه اثر آنها در جدول (۲) ارائه گردیده مشخص شده است.

جدول ۲. برآورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران با رویکردهای اشمیت در هر یک از ۱۸ مطالعه

فاصله اطمینان ۹۵٪		اندازه اثر	آماره‌های فراتحلیل مطالعه
حد بالای اندازه اثر	حد پایین اندازه اثر		
۰/۳۳۶	۰/۱۸۳	۰/۲۶۱	صدارتی
-۰/۰۰۶	-۰/۳۴۳	-۰/۱۸۰	رحیمی
-۰/۱۳۵	-۰/۴۱۳	-۰/۲۸۰	ابوالقاسمی
۰/۰۲۵	-۰/۳۷۰	-۰/۱۸۰	ابوالقاسمی
-۰/۰۰۶	-۰/۴۳۲	-۰/۲۳۰	اصفهانی
-۰/۲۴۶	-۰/۴۶۵	-۰/۳۶۰	ابوالقاسمی
۰/۰۳۹	-۰/۳۴۶	-۰/۱۶۰	گرمه
۰/۳۴۵	-۰/۰۴۶	۰/۱۵۶	قره
۰/۵۰۱	-۰/۴۹۱	۰/۰۰۶	قاسمیان
-۰/۷۸۱	-۰/۸۳۶	-۰/۸۱۰	متقی
۰/۳۵۹	۰/۱۲	۰/۲۴۳	عرفانی
۰/۷۵۰	۰/۰۴۹	۰/۴۷۱	نوش آبادی
-۰/۱۳۳	-۰/۴۱۵	-۰/۲۸۰	بهشتی
-۰/۱۲۵	-۰/۴۲۱	-۰/۲۸	علیزاده
-۰/۲۰۲	-۰/۴۶۲	-۰/۳۳۸	رستمی آذر
-۰/۶۲۴	-۰/۹۴۰	-۰/۸۳۱	تجاری
-۰/۶۲۴	-۰/۹۴۹	-۰/۸۵۵	تجاری
-۰/۰۴۰	-۰/۴۴۱	-۰/۲۵۱	پشبادی
-۰/۲۵۱	-۰/۳۱۸	-۰/۲۸۵	اثرات ترکیبی ثابت
-۰/۰۱۷	-۰/۴۷۶	-۰/۲۶۱	اثرات ترکیبی تصادفی

جدول شماره ۲ نشان می‌دهد که چهار مطالعه ابوالقاسمی، متقی، قره، عرفانی، از ۱۸ مطالعه مورد بررسی با احتمال ۰/۹۵ درصد معنادار نیستند و سایر مطالعات در سطح ۰/۰۵ معنادار هستند. بزرگ‌ترین مقدار اندازه اثر مربوط به مطالعه نجاری و کوچک‌ترین آن مطالعه عرفانی است. علاوه بر آن نمودار انباشت ۱ پراکندگی رابطه برآورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران بر اساس اندازه اثر با رویکرد هانتر اشمیت به روش تصادفی برای ۱۸ مطالعات مربوطه نیز به صورت بصری برآورد هر مطالعه و حدود اطمینان ۹۵ درصدی را نشان می‌دهد.

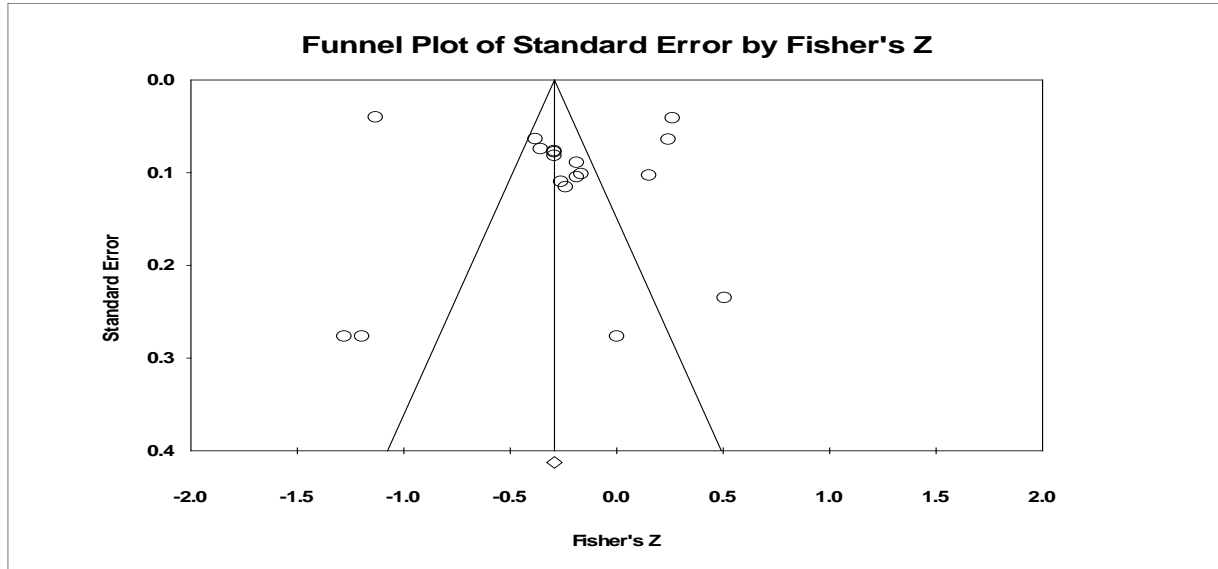
نمودار ۱. نمودار انباشت برآورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران بر اساس اندازه اثر با رویکرد هانتر اشمیت

در نمودار ۱ برآورد هر مطالعه با یک مربع سیاه رنگ و حدود اطمینان ۹۵ درصدی برآورد با یک خط عرضی نمایش داده شده است که در واقع اندازه مربع‌های سیاه مقدار وزن هر مطالعه را نشان می‌دهد. خط عمودی منقطع که منطبق بر محور عمودی لوزی برآیند مطالعات (اندازه اثر ترکیبی) را نشان می‌دهد. دیگری خط ممتد که مبین فرضیه صفر است. اگر این خط دامنه اطمینان مطالعه‌ای را قطع کند آن مطالعه از نظر آماری معنادار نیست.

جدول ۳. نتایج آزمون آماری ایگر مربوط به تورش انتشار برآورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران

آماره	ضریب	خطای معیار	t	درجه آزادی	p	فاصله اطمینان
عرض از مبدا	۱/۵۱۶	۳/۴۱۲	۰/۴۴۴	۱۶	۰/۶۶	۸/۷۵ -۵/۷۱

در صورت عدم وجود سوگیری در انتشار نتایج باید مقدار عرض از مبدأ به سمت صفر میل کند و از مبدأ مختصات عبور کند، لذا در صورتی که فاصله اطمینان عدد صفر را در برنگیرد سوگیری انتشار وجود دارد. نتایج آزمون ایگر نشان داد که در انتشار نتایج سوگیری رخ نداده زیرا مقدار p از نظر آماری با احتمال ۹۵ درصد معنادار نیست. که نمودار کیفی^{۲۸} متقارن ۲ نیز به صورت دیداری نشان می‌دهد که تورش انتشار رخ نداده است.

نمودار ۲. نمودار کیفی مربوط به سوگیری انتشار بر آورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران

نتایج جدول ۳ و نمودار ۲ مطالعات پژوهش حاضر، حاکی از این مطلب است که مطالعات مربوط به رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران دارای سوگیری انتشار نیست. بنابراین از مدل اثرات ثابت برای بر آورد اندازه اثر ترکیبی استفاده می‌گردد که در جدول ۴ نتایج فرا تحلیل رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران را نشان می‌دهد.

جدول ۴. یافته‌های فرا تحلیل رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران به روش ترکیب اندازه اثر

فرض پژوهش	فرا تحلیل	آماره‌های	تعداد مطالعه	اثرات ترکیبی ثابت	سطح معناداری (ES)	فاصله اطمینان ۹۵٪ اندازه اثر ثابت	آزمون همگنی: مقدار χ^2	درجه آزادی χ^2	سطح معناداری χ^2	I^2	χ^2
رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران		۱۸	-۰/۲۸۵	<۰/۰۰۱	-۰/۳۱۸ -۰/۲۵۱	۷۲۵/۳۸۴*	۱۷	<۰/۰۰۱	۹۷/۶۵۶	۱/۲۷۴	

* ناهمگن در سطح ۰/۰۵ (معنادار بودن آن ناخالص بودن رابطه بین دو متغیر و نیاز به بررسی اثر متغیرهای مداخله‌گر را تایید می‌کند).

چه مقدار این شاخص به عدد صد نزدیک گردد دلیل بر ناهمگنی مطالعات است که در این مطالعه هر سه شاخص بیانگر ناهمگنی تحقیقات مورد بررسی است و ناهمگن بودن مطالعات نشان می‌دهد که متغیرهای مداخله‌گر بین این دو متغیر اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشکاران وجود دارد. جهت ارزیابی عوامل ایجادکننده ناهمگونی از مدل فرا رگرسیون استفاده گردید. برای دستیابی به این مهم سال انجام مطالعات و اندازه نمونه به عنوان عوامل محتمل ایجادکننده ناهمگونی از عوامل مختلف در مدل وارد شدند، که نتایج آن در جدول ۵ ارائه شده است.

نتایج حاصل از جدول ۴ نشان داد که میانگین اندازه اثر (اثرات ترکیب ثابت) رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران در نمونه مورد پژوهش معادل $0/285-$ است. از آنجا که اندازه اثر برآورد شده با احتمال ۹۵ درصد معنادار است، لذا اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران رابطه منفی دارد. بر اساس جدول کوهن (۱۹۷۷) این رابطه در حد بین ضعیف و متوسط ارزیابی می‌شود. هم‌چنین آزمون ناهمگنی (χ^2) دارای مقادیر معنادار است و از طرفی برای بررسی همگنی مطالعات از دو شاخص دیگر نیز بهره می‌گیرند که عبارتند از I^2 و τ^2 . هر

جدول ۵. نتایج متارگرسیون در ایجاد ناهمگونی برآورد اندازه اثر میزان رابطه اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران

آماره	ضریب رگرسیون	عرض از مبدا	خطای معیار	z	p
اندازه نمونه	-/۰۰۰۶	-/۰۰۸۶	۰/۰۰۰۰۹	-۷/۱۸۷	<۰/۰۰۱
سال	-/۰۰۴۰	۵۶/۵۳۶	۶/۸۰۳	۸/۳۰۹	<۰/۰۰۱

رقابتی بیش‌تر می‌شود و هرچقدر زمان کم باشد میزان اثر بخشی اضطراب زیاد می‌شود. سؤال دوم پژوهش: آیا بین حضور تماشاگران و عملکرد ورزشکاران رابطه وجود دارد؟ تحلیل آماری این سؤال با استفاده از نرم افزار فراتحلیل جامع $V2$ و به روش ترکیب اندازه اثرهانترو و اشمیت صورت گرفت. برای آزمون این سؤال پژوهشی حدود ۶ مطالعه که اندازه اثر آن‌ها در جدول ۶ ارائه گردیده مشخص شده است.

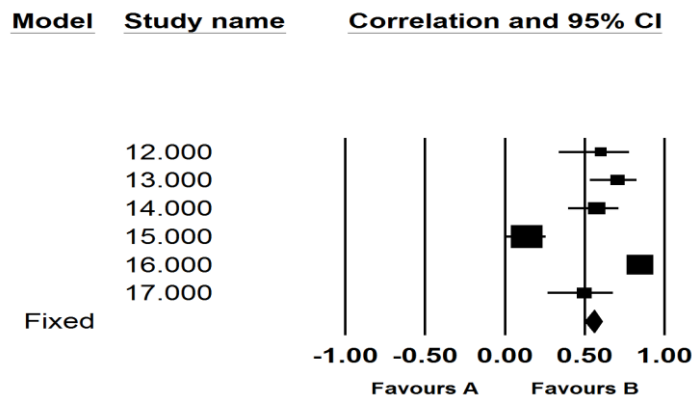
یافته‌های فرا رگرسیون نشان می‌دهد که متغیر اندازه نمونه و سال مطالعات با احتمال ۹۵ درصد معنادار است. بنابراین متغیر اندازه نمونه و سال یک متغیر تعدیل‌کننده بین متغیر اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشکاران عمل می‌کند. بنابراین حجم فضای آموزشی و زمان آموزش به عنوان متغیرهای تعدیل‌کننده، اثر بخشی اضطراب رقابتی را در عملکرد ورزشکاران تحت تأثیر قرار می‌دهد، و بیانگر این نکته است که هر چه حجم فضا کم باشد میزان اثر بخشی اضطراب

جدول ۶. برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگران با عملکرد ورزشی با رویکرد هانتر اشمیت در هر یک از ۶ مطالعه

فاصله اطمینان ۹۵٪		اندازه اثر	آماره‌های فراتحلیل مطالعه
حد بالای اندازه اثر	حد پایین اندازه اثر		
۰/۷۷۷	۰/۳۴۲	۰/۶۰۳	ترابی
۰/۸۲۳	۰/۵۳۷	۰/۷۰۸	ترابی
۰/۷۱۲	۰/۳۹۹	۰/۵۷۶	شهبازی
۰/۲۵۷	۰/۰۱۳	۰/۱۳۷	رحمانی نیا
۰/۸۸۴	۰/۸۰۱	۰/۸۴۸	باقرزاده
۰/۶۷۶	۰/۲۷۱	۰/۵۰۰	رحمانی نیا
۰/۶۱۰	۰/۵۰۳	۰/۵۵۹	اثرات ترکیبی ثابت
۰/۸۰۹	۰/۲۵۹	۰/۶۰۱	اثرات ترکیبی تصادفی

برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشی بر اساس اندازه اثر با رویکرد هانتر اشمیت به روش تصادفی برای ۶ مطالعات مربوطه نیز بصورت بصری را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۶ نشان می‌دهد که همه مطالعات با احتمال ۰/۹۵ درصد در سطح ۰/۰۵ معنادار هستند. بزرگ‌ترین مقدار اندازه اثر مربوط به مطالعه باقرزاده و کوچک‌ترین آن مطالعه رحمانی نیا است. علاوه بر آن نمودار انباشت ۷ پراکندگی

نمودار ۷. نمودار انباشت برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشکاران بر اساس اندازه اثر با رویکرد هانتر اشمیت

مطالعه را نشان می‌دهد. خط عمودی منقطع که منطبق بر محور عمودی لوزی برآیند مطالعات (اندازه اثر ترکیبی) را نشان می‌دهد. دیگری خط ممتد که مبین فرضیه صفر است

در نمودار ۷ برآورد هر مطالعه با یک مربع سیاه رنگ و حدود اطمینان ۹۵ درصدی برآورد با یک خط عرضی نمایش داده شده است که در واقع اندازه مربع‌های سیاه مقدار وزن هر

پژوهش‌های چاپ نشده (غیر معنادار) و انواع خطاها است. هر فراتحلیلی فی نفسه به سبب ملاک‌های انتخاب و حذف مطالعات مقداری سوگیری دارد. در این پژوهش به منظور بررسی تورش انتشار از آزمون ایگر بهره گرفته شد که نتایج آن در جدول ۸ ارائه شده است.

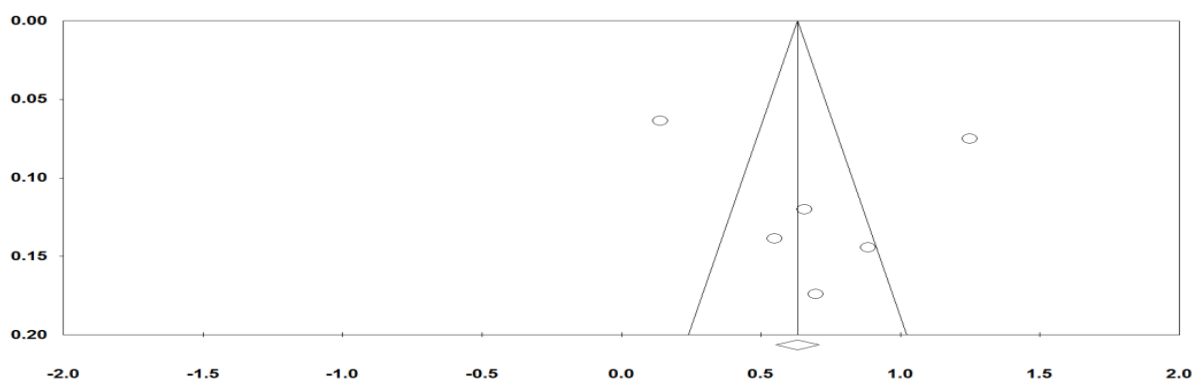
اگر این خط دامنه اطمینان مطالعه‌ای را قطع کند آن مطالعه از نظر آماری معنادار نیست که در این پژوهش مطالعات معنادار هستند. بخشی از هر فراتحلیل ارزیابی سوگیری انتشار است که ناشی از انتشار پژوهش‌های چاپ شده (معنادار) و عدم انتشار

جدول ۸. نتایج آزمون آماری ایگر مربوط به تورش انتشار برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگران با عملکرد ورزشکاران

آماره	ضریب	خطای معیار	t	درجه آزادی	p	فاصله اطمینان
عرض از مبدا	۲/۹۱۲	۶/۳۶۴	۰/۴۵	۴	۰/۶۷	۲۰/۵۸ -۱۴/۷۵

نیست. نمودار کیفی متقارن ۹ نیز نشان می‌دهد که تورش انتشار رخ داده است.

نتایج آزمون ایگر نشان داد که در انتشار نتایج سوگیری رخ داده اما این سوگیری از نظر آماری با احتمال ۹۵ درصد معنادار

نمودار ۹. نمودار کیفی مربوط به سوگیری انتشار برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگران با عملکرد ورزشکاران

حضور تماشاگران با عملکرد ورزشکاران را نشان می‌دهد. بنابراین از مدل اثرات ثابت برای برآورد اندازه اثر ترکیبی استفاده می‌گردد که در جدول ۱۰ نتایج فراتحلیل میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشکاران را نشان می‌دهد.

نتایج جدول ۸ و نمودار ۹ مطالعات پژوهش حاضر، حاکی از این مطلب است که مطالعات مربوط به برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگران با عملکرد ورزشکاران دارای سوگیری انتشار است که از نظر آماری معنادار نیست. لذا می‌توان نتایج را تعمیم داد. جدول ۱۰ نتایج فراتحلیل برآورد اندازه اثر میزان

جدول ۱۰. یافته‌های فراتحلیل میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشکاران به روش ترکیب اندازه اثر

آماره‌های فراتحلیل فرض پژوهش	تعداد مطالعه	اثرات ترکیبی ثابت	سطح معناداری (ES)	اثر تصادفی	فاصله اطمینان ۹۵٪ اندازه	آزمون همگنی: مقدار χ^2	درجه آزادی χ^2	سطح معناداری χ^2	I^2	τ^2
میزان حضور تماشاگران با عملکرد ورزشکاران	۶	۰/۵۵۹	<۰/۰۰۱	۰/۵۰۳ ۰/۶۱۰	۰/۵۰۳ ۰/۶۱۰	۱۳۱/۵۰۷*	۵	<۰/۰۰۱	۹۶/۱۹۸	۰/۲۷۴

*ناهمگن در سطح ۰/۰۵ (معنادار بودن آن ناخالص بودن رابطه بین دو متغیر و نیاز به بررسی اثر متغیرهای مداخله‌گر را تایید می‌کند).

مورد پژوهش را با اطمینان بالا انجام داد. هم‌چنین آزمون ناهمگنی دارای مقادیر معنادار است و این ناهمگن بودن نشان می‌دهد که متغیرهای مداخله‌گر بین این دو متغیر وجود دارد. جهت ارزیابی عمل یا عوامل ایجاد کننده ناهمگونی از مدل متا رگرسیون استفاده گردید. برای دست‌یابی به این مهم سال انجام مطالعات و اندازه نمونه به عنوان عوامل محتمل ایجاد کننده ناهمگونی در مدل وارد شدند. که نتایج آن در جدول ۱۱ ارائه شده است.

نتایج حاصل از جدول ۱۰ نشان داد که میانگین اندازه اثر (اثرات ترکیبی ثابت) برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشکاران در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۵۵۹ است. از آن‌جا که اندازه اثر برآورد شده در محدوده اطمینان اندازه اثر است، لذا حضور تماشاگر در عملکرد ورزشکاران مؤثر است. بر اساس جدول کوهن (۱۹۷۷) این رابطه در حد بالای ارزیابی می‌شود و در نتیجه حضور این رابطه در جامعه مورد پژوهش بالا است می‌توان تعمیم نتایج به جامعه

جدول ۱۱. نتایج متا رگرسیون در ایجاد ناهمگونی برآورد اندازه اثر میزان حضور تماشاگر با عملکرد ورزشکاران

آماره	ضریب رگرسیون	عرض از مبدا	خطای معیار	z	p
اندازه نمونه	-۰/۰۳۶	۱/۱۶	۰/۰۰۰۴	-۷/۹۹۶	<۰/۰۰۱
سال	-۰/۰۵۹	۸۲/۸۷	۲۰/۸۲	۳/۹۸	۰/۰۰۰۰۸

یافته‌های فرا رگرسیون نشان می‌دهد که متغیر اندازه نمونه و سال مطالعات با احتمال ۹۵ درصد معنادار است. بنابراین

متغیر اندازه نمونه و سال یک متغیر تعدیل کننده بین متغیر تماشاگر و عملکرد ورزشکاران عمل می‌کند. بنابراین حجم

می‌کند عملکردی ضعیف خواهد داشت، گزارش کرده است. نتایج بدست آمده از این تحقیق نیز در راستای این گزارش است که نشان از رابطه منفی اضطراب با عملکرد است.

در این مطالعه نیز ارتباط منفی معنی‌دار بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی در ورزشکاران به دست آمد ($p < 0/05$).

این نتیجه با یافته‌های پژوهشی فلتچر وهانتون (۲۰۰۱)، توماس و ماینارد (۲۰۰۴) و مارتنز، ویلی و برتن (۱۹۹۰) هم‌خوانی دارد. این پژوهشگران نشان دادند که هر چه اضطراب رقابتی بالاتر باشد، میزان موفقیت ورزشکاران کم‌تر خواهد شد. بر اساس الگوی محدوده کارکرد بهینه که رابطه بین انگیزختگی و اضطراب با عملکرد را مورد توجه قرار می‌دهد، هر فرد ورزشکار محدوده اضطرابی بهینه منحصر به فردی دارد که عملکرد وی در آن محدوده به طرز مناسبی بالا می‌رود (۱۰، ۱۱). یعنی هر ورزشکار در محدوده خاصی از اضطراب بهترین عملکرد را دارد.

سایمون^{۳۱} (۱۹۹۷) متوجه شد که اضطراب رقابتی برای شرکت‌کنندگان جوان در ورزش‌های انفرادی در مقایسه با ورزش‌های تیمی و در ورزش‌های انفرادی برخورداری در مقایسه با ورزش‌های انفرادی غیربرخوردی بالاتر بوده است. لاو^{۳۲} و مک‌گراس^{۳۳} (۱۹۷۱) نشان دادند که اهمیت یک بازی خاص در فصل مسابقات پیش بینی مهمی برای انگیزختگی فیزیولوژیکی به حساب می‌آید. نتایج بدست آمده از این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های (۱۲، ۱۴، ۱۳) هم‌سویی دارد. این پژوهشگران نشان دادند که اضطراب رقابتی بالا، موفقیت ورزشکاران را تحت تأثیر قرار داده و عملکرد ورزشی آن‌ها کاهش می‌یابد. هم‌چنین با نتایج ابوالقاسمی (۱۳۸۹)، نیز هم‌سو است. در پژوهش انجام شده توسط این پژوهشگر وجود رابطه منفی با عملکرد ورزشکاران بدست آمد.

علیزاده (۱۳۹۴) در پژوهش خود که ارتباط اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی کشتی‌گیران جوان را بررسی کرده بود،

تماشاگر و زمان به عنوان متغیرهای تعدیل‌کننده، اثر بخشی وجود تماشاگر را در عملکرد ورزشکاران تحت تأثیر قرار می‌دهد، و بیان‌گر این نکته است که هر چه حجم تماشاگر کم باشد میزان اثر بخشی تماشاگر بیش‌تر می‌شود. و هر چقدر زمان بیش‌تر باشد میزان اثر بخشی تماشاگر کم می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

همه ورزشکاران از اضطراب رنج می‌برند و اثرات اضطراب در عملکرد ورزشی غیر قابل انکار است. یکی از علل عمده ای که در ایجاد اضطراب رقابتی نقش دارد عوامل اجتماعی هستند. به عنوان مثال فشار مداوم ناشی از توقع والدین، مربی و اطرافیان در یک ورزشکار جوان می‌تواند اضطراب زیادی را تولید کند و متقابلاً حمایت مطلوب جامعه به نحوی که به وی فرصت شناخت و قبول شکست داده شود می‌تواند سبب کاهش اضطراب شده و به بهبود عملکرد بیانجامد. حضور دیگران یک منبع انگیزشی یا تهییج است. چنین تهییجی بدین علت روی می‌دهد که تماشاگران می‌توانند غیر قابل پیش بینی باشند و بدین ترتیب نوعی احساس عدم اطمینان در فرد ایجاد می‌کنند. در مورد رفتارها و مهارت‌هایی که خوب آموخته شده باشند حضور تماشاگر به افزایش سطح عملکرد منجر می‌شود.

اولین سؤال پژوهش مورد بررسی قرار گرفت؛ که نتایج حاصل از سؤال پژوهش حاضر نشان داد، اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشکاران رابطه منفی دارد. بر اساس جدول کوهن (۱۹۷۷) این رابطه در حد متوسط ارزیابی می‌شود و در نتیجه حضور این رابطه در جامعه مورد پژوهش بطور متوسط است لذا باید تعمیم نتایج به جامعه مورد پژوهش را با احتیاط انجام داد.

دورته^{۲۹} و هاریس^{۳۰} (۱۹۷۸) علل بروز اضطراب رقابتی را ناشی از باورهای غیر واقعی از اجرای معین در فردی که فکر

گزارش کردند.

سرانجام در این تحقیق، این فرض که بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی رابطه منفی وجود دارد مورد تأیید قرار گرفت. که در این رابطه با نتایج تحقیقات کریس ای اینز بارث (۲۰۰۳)، موحدی (۱۳۸۷)، اصفهانی و قزل سفلو (۱۳۹۰)، کران (۱۹۹۳)، گالد هورن و اسپیرمن (۱۹۸۳)، هانتون و همکاران (۲۰۰۴)، آنجلا (۲۰۰۸) و ال جوبیکا و همکاران (۲۰۱۴) همخوان بود.

نتایج بدست آمده از بررسی سوال دوم پژوهش نشان داد که بین وجود تماشاگران و عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت معناداری وجود دارد. یافته‌های این مطالعه با پژوهش‌های (۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲) مطابقت دارد. این پژوهشگران نشان دادند که وجود تماشاگران بر اجرای مهارت‌های پیچیده، چنانچه خوب یاد نگرفته باشند، اثر منفی و بر اجرای مهارت‌های ساده و خوب آموخته شده اثر مثبت دارد.

در تبیین احتمالی یافته سؤال دوم پژوهش که نشان داد بین وجود تماشاگران و عملکرد ورزشکاران رابطه وجود دارد، می توان گفت که تماشاچیان در ارتباطی تنگاتنگ و عاطفی متقابل با تیم‌ها و ورزشکاران قرار دارند (۲۳). واقعیت این است که تماشاگران یکی از عناصر مشترک اکثر مسابقات ورزشی هستند و حضورشان گاهی اوقات مثبت و گاهی به صورت منفی بر رفتار ورزشکاران اثر می‌گذارد. از این رو بدیهی است که با توجه به تعاملی که بین ورزشکاران و تماشاگران در محیط‌های ورزشی وجود دارد موضوع پرخاشگری در ورزش، مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد. بررسی مطالعات نشان می‌دهد که بین حضور تماشاگران و تأثیرات آن‌ها بر ورزشکاران ارتباط وجود دارد و تماشاگران می‌توانند با تغییر دادن شرایط طبیعی بازی، حالت روانی ورزشکار را عوض نمایند. تیرر و رامپی^{۳۷} (۱۹۷۹) پی بردند که رابطه مستقیمی بین رفتار ضد اجتماعی جمعیت تماشاگران و اعمال خشونت

بیان می‌کند که بین اضطراب رقابتی و عملکرد ورزشی رابطه منفی وجود دارد که با نتایج حاصل از این تحقیق هم‌سو است. برین^{۳۴} (۱۹۸۹) سه عامل شخصی عدم احساس امنیت، تنش زیاد و عدم احساس ثبات را در ایجاد اضطراب مؤثر می‌داند و معمولاً این اضطراب دلهره‌ی پیش از رقابت و یا نا آرامی قبل از مسابقه نامیده و به عنوان بخشی از رقابت پذیرفته می‌شود. عوامل مهمی که در رابطه با اضطراب رقابتی مطرح است عبارتند از این‌که: اولاً ورزشکاران در مقابل اضطراب حاصل از مسابقه به شکل‌های مختلف واکنش نشان می‌دهند و ثانیاً ممکن است مهارت‌های مختلف به طرق متفاوتی تحت تأثیر قرار گیرند. ورزشکاران با تجربه و ماهر قادرند با دقت اضطراب خویش را کنترل کنند. برخی از ورزشکاران با استفاده از تکنیک‌های بسیار ساده به راحتی اضطراب خویش را تحت کنترل در می‌آورند (۱۵). آرمیدگی، بازنمایی عوامل استرس زا، نقشه و طرح مسابقه، و تمرکز می‌تواند موجب گردد تا ورزشکار بتواند کنترل بیشتری بر آن چه می‌خواهد انجام دهد داشته باشد (۱۶). سینگ و یاداو^{۳۵} (۲۰۱۱) در تحقیق با عنوان سطح اضطراب قبل و بعد از رقابت بازیکنان بسکتبال بین دانشگاهی که بر روی نمونه‌هایی از هر دو جنس و با گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال انجام دادند به این نتیجه رسیدند که تفاوت قابل توجهی در میزان اضطراب قبل و بعد از مسابقه وجود دارد و همچنین اضطراب رقابتی در بین دو جنس مرد و زن تفاوت معنی داری از نظر میزان و نوع دارد. ناظریان^{۳۶} و همکاران (۲۰۱۱) در تحقیق خود به مقایسه اضطراب رقابتی، اضطراب حالتی رقابتی و اعتماد به نفس میان ورزشکاران مرد ورزش‌های برخوردی و غیر برخوردی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که ورزشکاران رشته‌های برخورداری دارای اعتماد به نفس بالاتری نسبت به ورزشکاران غیر برخوردی هستند و تفاوت بین اضطراب رقابتی با سطح قهرمانی، اضطراب حالتی با سطح قهرمانی و اعتماد به نفس با سطح قهرمانی را معنی‌دار

بود. نتایج اختلاف معنی داری بین نتایج آزمون ادراک عمق در دو محیط انگیزشی پایین و انگیزشی بالا نشان داد. به بیان دیگر، آزمودنی‌ها در محیط انگیزشی بالا (یعنی در حضور تماشاگر) دچار تخمین نادرستی در ادراک عمق شدند که این اثر در هر دو جنس مشابه بود. با توجه به نتایج این پژوهش، ورزشکاران مبتدی در محیط انگیزشی بالا در مقایسه با محیط انگیزشی پایین به منابع اطلاعاتی و نشانه‌های محیطی متفاوتی توجه می‌کنند که منجر به قضاوت نادرست در تخمین عمق می‌شود.

آمیز تیم‌ها در میدان مسابقه وجود دارد. در همین رابطه تحقیقی که شهبازی، وزینی طاهر حدادی (۱۳۸۹) که با هدف بررسی تأثیر حضور تماشاگران بر افزایش انگیزشی و اثر آن بر ادراک عمق ورزشکاران صورت گرفت نشان داد که آزمودنی‌ها در دو محیط انگیزشی (با حضور تماشاگر و بدون حضور تماشاگر) مورد آزمون قرار گرفتند. به منظور سنجش سطح انگیزشی آزمودنی‌ها، از آزمون اضطراب رقابتی ورزشی (SCAT) استفاده شد. همچنین، ابزار مورد استفاده برای سنجش ادراک عمق، دستگاه آزمونگر الکتریکی ادراک عمق

پی‌نوشت‌ها

¹ Freud

² Adler

³ Horney

⁴ Router

⁵ SCAT (sport competition Anxiety test)

⁶ Scanlan & passer

⁷ Raberter Down

⁸ Hanton & Connaughtor

⁹ Jerome & Williams

¹⁰ social facilitation

¹¹ Impairment

¹² Audience

¹³ Triplett

¹⁴ leuba1933/Hurlock

¹⁵ Pessin & Husband

¹⁶ Social inhibition

¹⁷ Thirer & Rampy

¹⁸ Borden

¹⁹ Magiran

²⁰ Noormags

²¹ Thabane, L

²² Wolf, F

²³ Hunter, J., Schmidt

²⁴ Cohen, J

²⁵ Comprehensiv Meta Analysis

²⁶ publication bias

²⁷ Egger

²⁸ Funnel plote

²⁹ Doherty

³⁰ Harris

³¹ Simon

³² Lau

³³ Mac Gvras

³⁴ Brain

³⁵ Singh & Yadav

³⁶ Nazerian

³⁷ Thirer & Rampy

منابع

- Heydar F, Alizadeh V, Ilon Kashkoli F. The Relationship Perceived Organizational Support, Job Involvement and Organizational Citizenship Behavior of Physical Education Teachers in Hamedan Province. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*. 1394؛ 79-88. (in Persian)
- Namazizadeh M, Salahshoor B. General

- Physical Education. Tehran؛ 1383. 76-79. (in Persian)
- Abdoli B. Psychosocial Basics of Physical Education and Sports. Tehran Moments of the Book؛ 1386. 66-73. (in Persian)
- Ahola H. Exercise Psychology with Psychological, Social Approach. Translator, Fallahi, Reza. Hajilo, Mohsen. Physical Education

- Organization. Deputy of Cultural and Educational Affairs Office of Research and Education: 1370. 145-151.
5. Woods B. Exercise Psychology. Translator, Masyabi F. Tehran. Bomdad Book: 1385. 105-111.
6. Rahmani Nia F. Psychosocial Foundations in Physical Education. Rasht: Publications ; 1385. 93-98. (in Persian)
7. Sedaraty M. Investigating the Competitive Anxiety of Female Students in Championship. Women's Studies Journal. 1383; 5: 120-127. (in Persian)
8. Qareh , Kashti Dar M, Jahangiri M. Comparing psychological skills, self-confidence and interpreting competitive anxiety among athletes with open and closed skills. 1383; 25: 66- 49. (in Persian)
9. Rahimi N, et al. The level of competitive anxiety of elite basketball players in Iran and its relation with sport injuries. Jnathashapir Scientific-Research Quarterly. 1391; 2. (in Persian)
10. Hanin, Y. L. A Study of Anxiety in Sport, In W.F. Straub (Ed.), Sport Psychology. An Analysis of Athlete Behavior, Ithaca, NY. 1980; 236-249.
11. Krane V. A Practical Application of the Anxiety-athletic Performance Relationship. The Sport Psychologist. 1993; V: 113-126.
12. Hanton S, Thomas O, Maynard I. Competitive anxiety response in the week leading up to competition. Psychology of sport and exercise. 2004; 5(1): 169-187.
13. Grossbard J. R, Cumming S. P, Standage M, Smith R.E, Smoll F.L. Social desirability and relations between goal orientations and competitive trait anxiety in young athletes. Psychology of Sport and Exercise. 2005; 8(4): 491- 505.
14. Abrahamsen F, Roberts G, Pensgaard A, M. Achievement goals and gender effects on multidimensional anxiety in national elite sport. Psychology of Sport and Exercise. 2008; 9(4): 449-464.
15. Abolghasemi A, Kiamarzi A, Aryan Pourn S, Dortaj F. Investigating the relationship between role ambiguity, role conflict and competitive anxiety with sport performance and academic achievement of athlete students. Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education. 1385; 40: 53-39. (in Persian)
16. Abolghasemi A, Kiamartis A, Eskandari P. Investigating the relationship between perfectionism, hypocrisy and competitive anxiety with exercise performance in taekwondo. motor behavior in psychology, 1389; 4: 278-267. (in Persian)
17. Torabi F, et al. Comparing the influence of spectators and music on the performance and learning of a single skill (free-throwing basketball). Journal of Growth and Motor Learning-Sport, 1388; Winter 2009: 82-65. (in Persian)
18. Torabi F, Sheikh M, Safajani M. The effect of arousal (by providing motivational components of the audience and music) on the implementation and learning of a continuous skill (basketball dribbling). Sport and Learning Developmental Movement. 1390; Bahar and Summer: 42-23. (in Persian)
19. Shahbazi M, Vazni Tahir A, Hadadi N. Effect of arousal due to the presence of spectators on the perception of the depth of male and female athletes. Journal of Growth and Learning. 1389; 8 (2): 148-135. (in Persian)
20. Rahmaninia F, Ramezani Nejad R, Fazli Darzi A. The effect of male and female spectators on the incidence of athletic aggressive

- behaviors.1385; Movement 29: 146-137. (in Persian)
21. Bagherzadeh F, Sheikh M, Bani F. M, Aqdasi M. The effect of audiences on the learning of subtle and rough motor homework. Quarterly Journal of Motion. 1382; Spring: 129- 115. (in Persian)
22. Rahmani Nia F, Ramezani Nejad R, Soltani M. Comparison of the effect of male and female spectators on the results of basketball free throws and the student's tensile stress. Quarterly Journal of Motion. 1382; Autumn: 148-137. (in Persian)
23. Keshavarzi M . Investigating the relationship between coping strategies and goal orientation with competitive anxiety and sport performance of athletes. Research Project, Islamic Azad University, Kermanshah Branch.1388. (in Persian)
24. Isfahani N, Ghezel Saflou H. Investigating the relationship between self confidence and performance on competitive anxiety of amateur and professional soccer women. Woman in Development and Politics. 1390; 4(9): 149-135. (in Persian)
25. Gazmeh J, Ghazalsofloo H, Isfahani N, Chori A. The Effect of Competitive Anger and Anxiety on the Motivation and Performance of Indian Ballistics in League One. Proceedings of the 6th National Congress of Physical Education and Sport Sciences Students of Iran. Tehran; 1390. (in Persian)
26. Mottaki M, Attardi A, Lotfi Gh, Damei A, Rohani Z. Investigating the relationship between instructors' anxiety and anxiety and performance of futsal players in Gonabad city. Horizon of Knowledge. 1390; 3(17): 58-65. (in Persian)
27. Velayati R, et al. Competitive Anxiety Level of Iran's Elite Basketball Players and Its Relation to Sports Damage. Quantum Cheetahspierre, Third Year. 1391; 351. (in Persian)
28. Zamani A, Moradi A. Comparison of trait anxiety, state anxiety and self-confidence of male athletes in group sport and individual sports. knowledge and research in applied psychology. 1388; 40 (11):63-73. (in Persian)
29. Ismaili H. Exercise Psychology. Tehran; 1392.(in Persian)
30. Agahasan Noushabadi Z, Zarei A, Nik Ayin Z. Relationship between competitive trait anxiety and performance of female athletes with disabilities in selected individual sports in Tehran. Organizational Behavioral Organizational Management in Sports. 1394; 7 (2): 52- 41. (in Persian)
31. Aria Pouran S, Abolghasemi A. Relationship between coping strategies, goal orientation and competitive anxiety with sport performance of group and individual athlete students. Journal of Physical Education "Research in Sport Sciences". 1385; Winter: 155-141. (in Persian)
32. Azkia M, Tavakoli M . The meta-analysis of job satisfaction surveys in educational organizations: reviewing and combining the results of master's and doctoral dissertations of state universities in Tehran. Social Sciences Journal. 2006; 1: 26-27.
33. Pashabadi A, Shahbazi M, Abedini Parizi H. Relationship between trait anxiety and state of being with the reaction time and intelligence of elite, non-elite and non-athlete athletes. growth and learning of motor exercise. 1390; 8: 80-65. (in Persian)
34. Rostami Azar S, Sharififar F. The relationship between perfectionism and competitive anxiety on martial arts burnout, the first national conference of the Iranian sports management association, Tehran, Allameh Tabatabaei University; 1394. (in Persian)

35. Erfani n. Sport performance prediction based on athletic motivation and competitive anxiety of student Olympiad Taekwondo. *Contemporary Research in Sport Management*. 1392; 3 (6): 59-49. (in Persian)
36. Alizadeh W, Farkhondeh H, Ilon Kashkoli F. Relationship between goal orientation and competitive anxiety with the performance of young wrestlers. *organizational behavior management studies in sport*. 1394; 7 (2): 88-79. (in Persian)
37. Tojari F. Relationship between self-efficacy, ship performance and competitive anxiety, Olympics. 1379; 18: 103-89. (in Persian)
38. Schmidt H, Jackson G. *Meta-Analysis Cumulating Research Findings Across studies*. Beverly Hills CA:Sage. 1982; 78-80.
39. Thabane, L. *An Overview of meta- analysis: Atatical and methodological issues in randimizard Clinical trials*. Mc Master University; 2004. 64-67
40. Cohen, J . *Statistical Ppwer Analysis for the Behavioral Sciences* , Revised ed.,New york Academic Press; 1977.
41. Wolf, F. *Meta- analysis*. London. Sage Publication; 1986. 51-52.
42. Hanton, S, Thomas, O, Maynard I. "Competitive anxiety response in the week leading up to competition". *Psychology of sport and Exercise*. 2004; 5: 169-187.
43. Angela H, et al. "Psychology Stress Related to Injury and Impact on Sport Performance".*Physical Medicine and Rehabilitation Clinics of North America*. 2008; 19: 399-418.
44. Krane V,"A Practical Application of the Anxiety-athletic Performance Relationship". *The Sport Psychologist*. 1993; 7: 113-126.
45. Ljubica B, Bojana M, Goran K, Marjan M. "Competitive anxiety, self-confidence and psychological skills in TOP athletes with and without disabilities: A pilot study". *Physical Education and Sport*. 2014; 12: 59 – 70.

Shahid Beheshti University

Sport Psychology

Spring & Summer 2020/No. 1/ Vol. 5/ Pages 47-65

Investigating the role of spectator presence and competitive anxiety on athlete's athletic performance with meta-analysis

Elnaz Sadeghi Dizaj¹, Jafar Barghi Mogaddam^{*1}, Fariba Askaryan²

1. Faculty of Humanities and Education, Tabriz Azad University, Tabriz, Iran.

3. Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Kharazmi University, Tabriz, Tehran, Iran.

Received: 14/12/2018 Revised: 24/10/2019 Accepted: 12/11/2019

Purpose: This study has been done with the aim of benefiting an innovative way of research, entitled "Meta-analysis" to analyze and synthesize the results conducted in the country in the field of studies regarding athletic performance.

Methods: To this end, 25 studies have been conducted on the performance of athletes and 24 studies were selected among them that were appropriate to review for the meta-analysis. Studies on the list, were selected for the meta-analysis based on the methodological components such as questions, hypotheses, objectives, statistical population, sampling, methodology, statistical methods, validity and reliability of the questionnaires.

Results: The results of the present study showed that based on the combination of effect size method of "Vhantr Schmidt" there is a negative relationship between competitive anxiety and athletic performance. Also, the relationship between the presence of spectators and athletes' athletic performance is significant and positive.

Conclusions: This information can be used in planning and training programs associated with sport performance.

Key words: Meta-analysis - Sport performance - Competitive anxiety- spectators

* Corresponding author: Jafar Barghi Mogaddam. Tel: 09143113682. E-mail: Barghi@iaut.ac.ir